

Universitätsbibliothek Wuppertal

Demosthenis Et Aeschinis, Principum Græciæ Oratorum Opera

Demosthenes

Aureliae Allobrogum, 1607

Exceptio pro Phormione

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1565)

γραμμύριον διαβρήθην εν τη συγγραφή, αθλίωζε πάλιν
 ηκειν τα χρέηματα, εις χίον επεβρεψαν κατὰ θλίωσιν, α' ε' δα-
 νείσαντο αθλίωσιν παρ' ημῶν δανειζομένου γδ εν τῷ πόν-
 τῳ τῶ ναυκλήρι τῶ φασηλίτου ετερον χρέηματα ὡς π-
 νος χρεαθεσπε, οὐ φάσιοντος ἡ τῶ χίον δώσεν, εἰν μὴ
 ὑποθήκην λαβῆ πάντα ὅσα ἐν τῷ ναυκλήριον, ἐπι-
 τρέπονσι ταῦτα οἱ παρ' ἡμῶν δεδανεικότες, ἐπέτρεψαν
 ταῦτα ὑποθήκην χρεαθεσπε τῶ χίον ταῖς ἡμέτερον, καὶ κύριον
 ἡμετέρον ἐκείνων ἀπάντων, καὶ οὐτοσι ἀπέπλεον ἐν τῷ πόντου
 ἡ φασηλίτε ναυκλήριον, καὶ τῶ χίον τῶ δεδανεικό-
 τος, καὶ ὁρμίζονται ἐν φωρῶν λιμῆνι, εις ἡ τῶ ἡμέτερον ἐμ-
 πόριον οὐκ ὁρμίζονται, καὶ νυκτὶ, ὡς ἀδρεσ διχασαί, ταῖς ἀθή-
 ναιον δεδανείοντα χρέηματα εις τὸν πόντον, καὶ πάλιν ἐν τῷ
 πόντῳ αθλίωζε εις χίον κατεργαζόμενα ὅσιν ὑπο τούτων. ὁ-
 περ οὐκ ἐν ἀρχῇ ὑπεδέξιμεν τῶ λόγου, ὅτι καὶ ὑμεῖς ἀδι-
 κείστε ἐν τῷ πόντῳ ἡ δόλων ἡμετέρον τῶ χρέηματα. σκοπιῶτε
 ἡ, ὡς ἀδρεσ διχασαί, πῶς οὐκ ἀδικείστε; ἐπειδὴν τις τῶ
 νόμων τῶ ἡμέτερον κρείττων ἐγχειρῆσιν, καὶ τὰς συγγρα-
 φὰς τὰς ναυκλήριον ἀκύριος ποῖ, καὶ κατὰ λυθ, καὶ τα χρέ-
 ματα τὰ παρ' ημῶν εις χίον ἡ δέσπετα λυθῶς πῶς οὐκ ἀ-
 δικεῖ οὐτοὺς ἀθεσπερος καὶ ὑμῶν; ἐμοὶ μὲν ἐν ὅσιν, ὡς
 ἀδρεσ διχασαί, πῶς οὐτοὺς ὁ λόγος. τούτοις γδ ἔδωκα
 τα χρέηματα τούτοις δι' ἔσω πῶς τὴν ναυκλήριον ἐκείνων
 τῶ φασηλίτην, τὸν πολίτην τὸν αὐτῶν, ὡς φασὶ δανείσασιν τὰ
 χρέηματα ἀθλίωσιν ἡμῶν ὡς τῶ συγγραφήν. οὐδὲν γδ ἡμεῖς
 ἴσμεν πῶς ἐν τῶ πικροχρῆμα τούτοις πῶς τὸν πολί-
 τὴν τὸν αὐτῶν, ἀλλ' αὐτοὶ οὐτοὶ ἴσασιν. ταῦτα ἡ γού μεδα
 διχασαί, καὶ ὑμῶν δέδοκα, ὡς ἀδρεσ διχασαί, β. ηθ. ἡ ἡ-
 μῖν τῶς ἀδικουμένοις, καὶ κολάζειν τῶς τε κακοτεχνου-
 ται καὶ σοφισμοῖς, ὡς περ οὐτοὶ σοφίζονται, καὶ εἰν ταῦ-
 τα ποιεῖτε, ὑμῖν τῶ αὐτοῖς τὰ συμφέροντα ἔσεσθε ἡ φησι-
 μῶν, καὶ πειθαρχεῖτε τῶ πονηρῶν ἀθεσπερων τὰς πα-
 νουργίας ἀπάσας, αἱ ἐννοὶ πανουργουσι πῶς τὰ συμβό-
 λια τὰ ναυκλήριον.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΡΑΦΙΚΟΥ
 ὑποφωρμίωνος λόγου.

Πασίων ὁ τραπέζιτης, τὸν ἀπὸ τῶν δύο παισὶν ἔξ ἀρχῆς πῶς,
 Ἀπολλοδωρῶ καὶ πασιλεί, φωρμίωνος οἰκίτην εἰμπε γυναικῶν,
 τρυφικῶτα ἡ ἐπ' ὡς τῶν ἐν ἐλδερίας, ὅτι ἔσπον τῶ νεώτερον
 τῶ παιδῶν πασιλείος κατὰ λυθ, καὶ τῶ μῆτερον ἀντῶν, παλλικῶν εἰμ-
 πε γυναικῶν, ἔδωκεν ὅτι πασιλεί γυναικῶν. Ἀπολλοδωρῶ οὐκ ἔνευται
 πῶς τῶ ἀδελφῶν τῶ πατρῶον οὐσίαν, πλὴν τῶ τραπεζίτης καὶ τῶ ἀσιδοπι-
 ρίν. ταῦτα γδ φωρμίων ἐμαμιδῶτα, ὡς τῶ πασιλείον εἰς ὡς ἡμῶν
 ἡμετέρον πῶς, καὶ πῶς ἐκείνου τῶ ἡμῶν τῶ μιδῶτος ἐκείνου. ὡ-
 στερον ἡ καὶ ὡς τῶ νέμων, καὶ γηγεταί τὸ μὲν ἀπιδόπηγιον Ἀπολλο-
 δωρῶ, πασιλείος ἡ τῶ τραπεζίτης. Ἀπολλοδωρῶς ἡ καὶ τῶ μῆτερον ὑστερον, νε-
 μῶν καὶ τῶ ἐκείνου ὕσταν, ἐνεχλαί τῶ φωρμίωνος, ὡς πολλὰ ἔχον-
 ται ταῖς χρέηματα κατὰ λυθ, ὡς εἰμπε δὲ ἀπιδόπηγίς, ὡς φησι φωρμίων,
 Ἀπολλοδωρῶ φησι πικρῶν τῶ νικίας, καὶ δεινίας, καὶ ἀδρομῶν, ἐπεισαν ἀ-
 πολλοῦσιν ἐξελύσασθαι πῶς φωρμίων. τὰ ἐγχερήματα, λαβόντα
 πῶς κατὰ λυθ, ὡς οὐκ Ἀπολλοδωρῶς μὲν ταῦτα πάλιν εἰμπε δὲ κλῆ-
 ρῶν φωρμίωνος ἀφορμῶν, ἀφορμῶν ἡ οἱ ἀπιδόπηγί καλοῦσιν, ὡς ἡμῶν ἐν τῶ
 κλῆρῳ φωρμίων ὡς τῶ φησι, νόμον παρεχόμενον, τὸν κελδῶν τα,
 αἱ ἀπιδόπηγί τῶς ἡ ἐξελύσθαι, μὲν τῶ ἐξελύσθαι διχάζειν, ἀπιδ-
 οπηγί καὶ τῶς ἀδελφῶν ὁ ρήτωρ, δεινίας, ὡς κατὰ λυθ ἡ τῶ τραπεζί-
 χρέηματα ἔδωκε τῶ πασιλεί. τῶτο ἡ πεπιικειν, ἵνα ἡ φησι φωρμίων
 μῶν τῶ τῶ ἀδελφῶν δεινίας δεινίας τῶ Ἀπολλοδωρῶ σὺδρας.

Εἰν τῶ πλετάρχου δημοθένοιο βίου.

Δίχασαί καὶ τὸν ἡμῶν φωρμίωνος τῶ φησι φωρμίωνος, ὡς τῶ φησι φωρμίωνος, ὡς τῶ φησι φωρμίωνος, ὡς τῶ φησι φωρμίωνος.

num impurissimum; cum in syngrapha aperte scriptū
 sit, pecuniam Athenas reportandam: permiserunt,
 pecuniam à nobis Athenis mutuo sumptam in Chiū
 vehi. Nam cum Phaselita nauicularius in Ponto à
 Chio quodā homine pecuniam mutuaretur, Chius
 autem se daturum negaret, nisi omnia sibi quæ nau-
 icularius veheret, oppignerarentur, prioresque credi-
 tores in id consentirent: consenserunt, ut nostra
 Chio oppignerarentur, usque uniuersis portetur. It-
 aque soluerunt è Ponto cum Phaselita nauiculario;
 & cum Chio creditore, & in forum portum appel-
 lunt, in nostro autem mercato non appulerunt. Et
 nunc Iudices, Athenis mutuo data pecuniæ in Pon-
 tum, & rursus è Ponto Athenas, in Chium ab istis
 deuecta sunt. Quod igitur orationis initio posui, vō
 bis etiam non minor quàm nobis creditoribus sit
 iniuria. Considerate modò, Iudices, an non violemi-
 ni: cum quis legibus vestris studet esse superior, &
 syngraphas nauticas irritas facit & abrogat, à nobis
 accepta pecunia in Chium transmissa: nonne talis
 homo vos etiam violat? Ac mihi quidem cum istis
 res est (eis enim pecuniam dedi) ipsi verò cum Phā-
 selita illo nauiculario agant, ciue suo, cui se credi-
 disse pecuniam dicunt absque nostra autoritate con-
 tra syngrapham. Nos enim nihil omnino scimus
 quid ipsi egerint cum ciue suo: ipsi quidem id sciri.
 Hæc esse a qua putamus, vōsque oramus, Iudices, ut
 opitulemini nobis iniuriam passis: & puniatis mala-
 rum artium & deceptionum, quibus isti vtuntur,
 studiosus. Quæ si feceritis: & vobis ipsis vitia dece-
 netis, & improbis hominibus omnes cauillationes
 eripietis: quibus nunc alqui contra actus nauticos e-
 ludunt.

ARGUMENTVM EXCEPTIONIS
 pro Phormione.

Phormio mensarius moriens, relicto duobus filiis ex Archi-
 pa susceptis, Apollodoro & Pasicle: Phormionem seruum
 suum, qui prius tamen donatus libertate fuerat, tutorem fi-
 lij nati minoris Pasicli reliquit: eique matrem eorum, con-
 cubinam suam, dicta dote, uxorem dedit. Apollodorus igitur
 cum fratre patrimonium diuidit: mensa excepta & officina
 scutorum. Has enim cum Phormio à Pasione ad certū quod-
 dam tempus conduxisset: interim locationis semissem vter-
 que accipiebat: demum & has diuidunt: ac officina quidem
 scutorum Apollodoro, Pasicli autem mensa datur. Sed post,
 matre etiam defuncta: partitus & huius rem, Phormionem,
 ut qui multa quæ sua essent, teneret, accusat Apollodorus.
 Cum igitur arbitrium sibi sumpsissent, ut Phormio ait, Apo-
 lodori cognati Nicias & Dinias, & Andromenes: persuaserunt
 Apollodoro, ut acceptis quinque drachmarum millibus cum
 Phormione transigeret. Apollodorus autem post rursus Pho-
 mioni diem dixit ἀγορῆ. ἀγορῆν autem Attici dicunt,
 quod nos ἐπιπέλω hoc est pecuniam seu sortem mensæ. Pho-
 mio verò præscribit, & legem adducit quæ iubet, quibus de
 rebus aliquis re transacta semel aliquem missum fecerit, nō
 licere denuo iudicium adipisci. Et ramen rectum etiam iudi-
 cium attingit Orator, ostendendo, mensam non habuisse pe-
 cuniam peculiarem Pasionis. Quod eò fecit ut præscriptio
 plus valeret, cum rectam Apollodori actionem infirmam esse
 demonstraret.

E PLVTARCHO.

Pertur etiam orationem in Timotheum imperatorē qua
 vsus Apollodorus hominem eum aris alieni conuicit, scriptis

se Apollodoro:quemadmodum & orationes in Phormionem & Srephanum:ob quas non iniuria male audit.Nam & Phormio scriptam a Demosthene orationem in iudicium afferbat.In quo perinde faciebat,ac si ex eadem officina pugiones venderet aduerfantis,quibus se mutuò confoderent.

ἡ δὲ ἀποδοδὼς καὶ ἀπὸ τῆς ἀποδοδῶς φορμίωνος καὶ στέφανου ἐφ' οὗ εἰκότως ἠδύνασε. καὶ γὰρ ὁ φορμίωνος ἠγωνίζετο λόγῳ δημοδένους πρὸς τὸν ἀποδοδῶσαν, ἀπὸ τῆς ἀποδοδῶς ἐξ ἐνὸς μαχαίρας πωλίου, τὰ κατὰ ἀλλήλων ἐν χειρὶ δὲ πωλοῦν τὸ αὐτὸ τοῖς ἀντιπάλαις.

DEMOSTHENIS EXCEPTIO PRO PHORMIONE, Hieronymo Vvolfo interprete.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΥΠΕΡ ΦΟΡΜΙΩΝΟΣ.

Benevolentia captio a personis, & docilitas.

Imperitiam dicēdi & virium imbecillitatem Phormionis, ipsi omnes videtis, Athenienses. Necessē autē habemus nos, eius familiares, quorū cōsēj sumus, quaque hoc narrante saepe audiuimus, ea referre & exponere vobis: vt re cognita & rectē intellecta ē nobis, quae aequa & religiosa fuerint, decernatis. Exceptionē autē opposuimus, nō actionis eludendae, morave interponendae gratia: sed vt hic, vbi ostenderit, se nihil omnino deliquisse molestia tandem per vos constanter liberetur. Nam quae apud alios homines firma & rata sunt, extra vestram sententiam: ea Phormio prestitit omnia: & quanquam multa beneficia in Apollodorum contulit: omnia quae relicta isti & commissa sibi fuerant, soluit, ritēque tradidit: & omnibus deinceps criminibus liberatus fuit: tamen vt videtis, postquam hanc iam ferre non potest Apollodorus, actione contra eum viginti talentorum instituta, calumniatur. Dabo autē operam, vt ab initio omnia quae huic cum Passione & Apollodoro negocia fuerunt, quam potero paucissimis exponam: per quae, satis scio, & istius calumnia palam fiet: & accusatori non conuenire actionē, mox illis auditis cognoscetis. Ac primūm vobis pactio recitabitur, qua Passio huic mensam locauit, & officinam scutorum. Cape pactiōnem & prouocatiōnem, & testimonia haec.

Ἡ δὲ ἀπειρίαν τῆς λέξεως καὶ ὡς ἀδύνατος ἔχει φορμίωνος αὐτοὶ πάντες ὄρατε, ὡ ἀνδρες ἀθλιώται. ἀνάγκη δὲ ὅτι τοῖς ὀπιτηδίοις ἡμῶν, ἀσυνείδητοι πολλοὶς τούτοις διεξιόντες ἀνηκούστες, λέγει καὶ διδάσκων ἡμῶν ἐν εἰδέτε καὶ μεμεθροκότες οὐδὲς τὰ δίκαια παρ' ἡμῶν, ἀλλ' ἢ δίκαια καὶ εὐόρηκα, ταῦτα ἀφισοῦν. τὴν μὲν οὖν ὡδραγραφίαν ἐπισημαίνουσα τῆς δικῆς, οὐχ ἵνα ἐπιμαρτυροῦντες χρεῖνοι ἐπιμαρτυρῶμεν, ἀλλ' ἵνα τὰ πρῶτα γράψωμεν, ἐν ὅτι ἐπιδείξῃ μηδ' ὅποιον ἀδικουμένους εἶναι τοσοῦτον, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἡμεῖς παρ' ὑμῶν κεραιώμεθα. ὅσα γὰρ ὡδρα τοῖς ἄλλοις ὅσων ἀνδρῶν ποιεῖται καὶ ἐξ ἑαυτῶν, ἀνὸς τὸ παρ' ὑμῶν ἀγωνισαμέναι, ταῦτα πάντα πεπονηκώς φορμίωνος οὐ ποιοῦν, καὶ πολλὰ μὲν δὲ πεπονηκώς ἀπολλοδωρον τοῦτον, πάντα δὲ ὅσων κύριος τῶν τούτοις κατελείρηθαι δὲ ἀλύτας, καὶ ὡδραδοῦς δικῆς, καὶ πάντων ἀφειδῆς μὲν ταῦτα τῶν ἐγκλημάτων ὁμοῦς, ὡς ὄρατε, ἐπιμαρτυροῦντες ἡμεῖς τὸν οἶόν τε ὅσων, δικῆν ταλάντων εἴκοσι λαχόντων ταῦτα τῶν, συκοφαντεῖ. δὲ ἀρχῆς οὐδ' ἀπάντα τὰ πρῶτα γράψωμεν τούτω πρὸς πασίωνα καὶ ἀπολλοδωρον, ὡς ἀδύνατον δὲ ὡδρα γράψωμεν, εἰπεῖν πειρασόμεθα. δὲ ὡδρα οἶδ' ὅτι ἡ τε τοῦτου συκοφαντία φανερά γινώσκεται, καὶ ὡς οὐκ εἰσαγωγίμος ἡ δική, γινώσκουσα ἡμεῖς ταῦτα ἀκούσαστες. πρῶτον μὲν οὖν ὑμῶν ἀγνώσκουσα τὰς συνθήκας, καὶ ἀεὶ ἐμίδωσκε πασίωνα τὴν ἑαπέζαν τοῦτου, καὶ τὸ ἀσπίδοπῆρον, καὶ μοι λάβε τὰς συνθήκας, καὶ τὴν πρῶτην κλησίαν, καὶ τὰς μαρτυρίας ταυτασὶ.

PACTIO. PROVOCATIO. TESTIMONIA.

Συνθήκη. Πράξις. Μαρτυρία. Αἱ μὲν οὖν συνθήκη, καὶ ἀεὶ ἐμίδωσκον ὁ πασίωνα τὴν ἑαπέζαν τούτω, καὶ τὸ ἀσπίδοπῆρον ἡδὴ καὶ εἰαυτὸν διπλῶν, αὐτὰ εἰσιν, ὡ ἀνδρες ἀθλιώται, οἱ δὲ ὑμῶν ἀκούσαστες καὶ μαρτυρῶν, ὅτι τίνος ἔσπευ πρὸς ὡδρα τοῖς ἐνδεκα τάλαντα ὁ πασίωνα ὅτι τὴν ἑαπέζαν. οὐ γὰρ δι' ἀπορίαν ταῦτα ἀφειλεν, ἀλλὰ δὲ φιλεργίαν. ἡ μὲν γὰρ εἴρηος ἡ ὡδρα πασίωνα μάλιστα τάλαντων εἴκοσι ἀργύριον ἢ πρὸς ταῦτα δειδανεισὸν ἰδίον, πέντε ἢ πενήκοντα τάλαντα. εἰ ἂν τοῖς πενήκοντα τάλαντοις τούτοις ἀπὸ τῶν ὡδρα γράψωμεν τῶν τῆς ἑαπέζης ἐνδεκα τάλαντα ἐνεργῶν μισθῶν, μισθῶν οὐδὲ τὴν ἐργασίαν ταύτην τῆς ἑαπέζης, καὶ τὰς ὡδρα γράψωμεν λαμβάνων, ὄρατε ὅτι μὴ πρὸς τὴν πολιτείαν αὐτῶν παρ' ὑμῶν οὐσης, οὐχ οἶός τε ἔσοιτο εἰσαγῆται ὅσα πασίωνα ὅτι γῆ καὶ συνοικίαις δειδανεικῶς ἡ, εἴλετο μᾶλλον αὐτὴν τὸν πασίωνα χρεῖσιν ἔχειν πέντε ἢ χημάτων, ἢ τοῖς ἄλλοις χρεῖσας οἷς πρὸς εἰδῶν ἡ, καὶ οὐτω δὲ ταῦτα ἐγράφη εἰς τὴν μίθωσιν πρὸς οὐδὲ λαὸν ὁ πασίωνα ἐνδεκα τάλαντα, ὡς ἔρη, μεμαρτυρήσασιν ὑμῶν. ὅν μὲν τοίνυν ἔσπευ ἡ μίθωσις ἐγράφη, μεμαρτυρήσασιν ὑμῶν ὅτι αὐτὰ τὰ ὅτι καὶ ἀδικουμένου ὅτι τῆς ἑαπέζης ὅτι γῆ.

Narratio de diuisione hereditatis, & transactione cum Apollodoro.

Pactio igitur qua Passio huic mensam & officinam scutorum, iam suum argenti negocium locauit, haec est, Athenienses. Audiendum verò vobis & cognoscendum est, quo pacto vndecim talēta Passio ad mēsam debuerit. Neq; enim compulsus inopia debuit, sed ex lucri cupiditate. Facultates. n. Passionis* terrestres omnino viginti talētum fuerūt, & p̄ter eas argētī sui mutuò dati amplius quinquaginta talenta. In his igitur quinquaginta talentis de mensa depositis, vndecim talēta quaestiosa erant. Hic eo mēsa quaestiu conducto, cum deposita acciperet, & videret, se nondum in ciuitatem à vobis ascitum, non posse exigere ea, quae Passio ad fundos & ardes mutuarat. ipsū Passionem habere debitorem maluit eius pecuniae, quam alios debitores, quibus pecuniam credebat. Et sic propter haec inscriptum est in locutionem, vndecim debere talenta Passionem id quod etiam ē testibus audiuitis. Quemadmodum igitur locatio facta sit: eum ipsum qui ad mensam sedet, testari audiuitis. Post haec quum Passio in morbum incidisset, confidate quale testamentum fecerit. Cape testamenti exemplum, & prouocationem hanc, & testimonia haec eorum penes quos tabulae fixae sunt.

νομῶν ἢ ἀρρωστίας τῶν πασίωνα μὲν ταῦτα, οὐκ ἔστιν ἀδύνατον. λάβε τῆς δειδανεικῆς τὸ ἀσπίδοπῆρον, καὶ τὴν πρῶτην κλησίαν ταυτην, καὶ τὰς μαρτυρίας ταυτασὶ, παρ' οἷς αἱ δειδανεικῆς κένται.

Ανήρα.

ἡμεῖς γὰρ ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, χρηρημύμε μὲν ἀφελος- A
 μου, καὶ ἀφέσεως τῆς ἑαπέζης, καὶ τῆς ἀσπίδοπῆγης τῆς μι-
 σωσεως, χρηρημύμε δὲ διαίτης, καὶ πάλιν ἀφέσεως πέν-
 των, οὐκ ἐόντων τῶν νόμων δικαστῶν ἀπὸ πρὸς ἀπαξ, λαί-
 ρανεν, συκοφαντῶντος τούτου, καὶ ὡς αὐτοῖς νόμοις δι-
 κάζοιμεν, παρερραλάμβδα ἐν τῶν νόμων, μὴ εἰσαγωγῆμον
 εἶναι τὴν δίκην. ἢ οὐκ εἰδὴ τὸ ἴσθ' οὐ τὸ ψῆφον οἴσετε, πίν-
 τε νόμον ὑμῶν τὸν ἀαγνώσε, καὶ τὰς μάρτυρας ἐφεξῆς
 τῶν παρόντων, ὅτ' ἠφίξ' ἡ μισθώσεως καὶ τῶν ἄλλων ἀπάν-
 των εἰλημῶντων ἀπολλόδωρος φορμίωνα λάβε μοι τὰς
 μαρτυρίας ταυτασι καὶ τὸν νόμον.

Μαρτυρία. Νόμος.

Ἀκούετε τῶν νόμων λέγοντος, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, τὰ τε ἄλλα
 ὧν μὴ εἶναι δίκας, καὶ ὅσα πρὸς ἀφῆκεν, ἢ ἀπήλλαξεν· εἰκό-
 τως, εἰ γὰρ ὅτι δίκασον, ὧν ἀπὸ παρὸς γήνηται δίκη, μηκέτ'
 ὄξεσθαι δικάζεσθαι πολὺ τῶν ἀφῆκεν δικαστότερον μὴ εἶναι B
 δίκας ὁ μὲν γὰρ ἐν ὑμῶν ἠτήθησθε, τὰ γὰρ ἀεῖτοι, ὡς ἐξη-
 πατήθητε ὑμεῖς. ὁ δὲ αὐτὸ φανερὸς καὶ ἀγνοῖς καὶ ἀφείς καὶ
 ἀπαλλάξας· τὴν αὐτὸν ἀπάν ἀπασιμύρος τῶν αὐτῶν
 πάλιν εἰκότως δικάζοις· εἰ δὲ μίαν δίκη. διόπερ τὸ ὡρῶ
 τον ἔγραψεν ὁ τὸ νόμον θεῖς, ὧν μὴ εἶναι δίκας, καὶ ὅσα πρὸς ἀ-
 φῆκεν, ἢ ἀπήλλαξεν· ἀ τὰ δὲ γέρονεν ἀμφοτέρω· καὶ γὰρ ἀ-
 φῆκε, ὡς ἀπήλλαξεν, ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, μεμαρτύρη) ὑ-
 μῶν, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται. λάβε δέ μοι, καὶ τὸ ἄποροσμίαις
 νόμον.

Νόμος.

Ὁ μὲν τοίνυν νόμος, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, σαφῶς οὐτοσί τον
 χρόνον ὤρεσεν. ἀπολλόδωρος δὲ ἐποσὶ παρεληλυθότων
 ἐστὶν πέντε ἢ ἕκκοσι, τῶν αὐτῶν συκοφαντῶν ἀξιοῖ ὡς πλεί-
 ονος ὑμῶς ποιήσαι· τὰ τῶν νόμων, καθ' οὓς οὐκ ὀμωμοκότ' εἰ-
 κάζεσθε, καὶ τοῖς πῦσι μὲν τοῖς νόμοις ἀποροσχεῖν εἰκός ἐσθ'
 ὑμῶς οὐκ ἦμισα τὸ τούτω, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται. δοκεῖ γάρ
 μοι καὶ ὁ σολων, οὐδ' ἐνός ἄλλου ἐνεκα θεῖναι αὐτὸ ἢ τὴν μὴ
 συκοφαντῶντα ὑμῶς τοῖς μὲν γὰρ ἀδικουμένοις ἰκανὰ τὰ
 πάντα ἐπιήρηται τοῦ εἶναι εἰσαπέζασθαι, καὶ τὸ ψῆφου μένων
 τὸ χρονον εἰκότως ἀφῆκεν· ἢ εἰσαπέζασθαι καὶ ἄμα ἐπει-
 δη ἀδικῶντων ἐγνωσθαι, τοῖς τε συμβαλόνας, καὶ τοῖς μάρ-
 τυρας εἰς ζῶντ' ἢ νόμον ἀπὸ τούτων ἐδηκεν, ὅπως μάρτυς
 εἴη τὴν δίκην τοῖς ἐρημύοις. θανμάζω τοίνυν ἔγωγε, ὡς ἄν-
 δρες δικασταί, τί ποτ' ἐστὶν ἀποροσχεῖν ταῦτ' ὅτι χερῆσθ' λέ-
 γων ἀπολλόδωρος οὐτοσί. οὐ γὰρ ἐνεῖν ὁ γ' ὁτέλιθρεν, ὡς
 ὑμεῖς, ἢ ἐν ὀρεσθῆς εἰς χρεμάτα τὴν ἠδικημύον, ὅρρα
 εἰδὲ, ὅτι πῶ μπερὲς ἐγημῶν αὐτῶ φορμίων. οὐ γὰρ ἀγνοεῖ
 τὴν δὲ αὐτὸν λέλυθεν, οὐδ' ὑμῶν πολλοῖς, ὅτι σπορεῖταις
 ὄξεσθαι τῆς ἀπέζης, ὡς αὐτὸν κυρίων ἀπαλλαγῆς ὡσπερ
 ὁ πύτε πατήρ, ἔδωκε σατύρω τὴν αὐτὴν γυναικα, εἰαυτῶ
 πατὴρ χρημύων· ἔτερος στωλητῆς ἑαπέζι τούσαις ἔδωκε τὴν
 αὐτὴν γυναικα τιμοδῆμω τῶν νῦν ἐστὶν ὄνη, καὶ ζῶντι, χρησ-
 μύων ποτὲ αὐτῶ. καὶ οὐ μόνον εἰς τὰ δέ τῶ ποιοῦσιν οἱ πε-
 εἰ τὰς ἐργασίας ταύτας ὄντες, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται· ἀλλ'
 ἐν αἰρήνῃ ἔδωκε στυμύδωρος ἐρμαίω τῶν αὐτῶ οἰκέτη τὴν
 γυναικα καὶ τελευτήσασθαι ἐκείνης, ἔδωκε πάλιν τὴν θυ-
 γατῆρα τῶν αὐτῶ, καὶ πολλοῖς ἀπ' ἐχοῖ πρὸς εἰπεῖν τοῖς ὑ-
 ποκίτους, ὑμῶν μὲν γὰρ, ὡς ἄνδρες ἀθλιώται, τοῖς γῆρας
 πολέταις οὐδ' ἐν πλῆθος χρεμάτων ἀπὸ τῶ γῆρας κα-
 λάθ' ἐστιν εἰσῆται. τοῖς δὲ τὴν μὲν δωρεάν, ἢ παρὸ ὑμῶν, ἢ
 παρ' ἄλλων πινῶν λαβοῦσι, σὴν τύχη ὄξε ἀρχῆς, ἀπὸ τῶ
 χρεμάτις εἰσῆται καὶ ἐτέρον πλείω κτήσασθαι, καὶ αὐτῶ τού-
 των ἀξιοθεῖσι, καὶ τὸ ὅτι συλαπτεα. διόπερ πισίων ὁ πατήρ ὁ σὸς, οὐ
 ἀποροσχεῖς, οὐδ' αὐτὸν ὑβρίζων, ἐστὶν
 ὑμῶς τοῖς ὑεῖς, ἀλλὰ μόνον ὀρεσθῆς στωπριαν τοῖς αὐτῶ ἀποροσχεῖν, εἰ
 τὸν αἰ ἀίκη ποιήσθαι οἰκείον ὑμῶν ἔδωκε τῶ αὐ-

Nos, Athenienses, putatis rationibus, transactaque
 locatione mensae & officinae, atque interposito ar-
 bitrio, & re denuò transacta, nec permi tentibus le-
 gibus, earum rerum quas semel transegeris, iudiciũ
 adipisci: calumniante isto, & contra leges litem in-
 tendente, praescripsimus, non dandam ei esse actio-
 nem. Ut igitur sciatis qua de re sententiam laturi si-
 tis: & lex hac vobis legetur, & eorum deinde testi-
 monia qui adfuerunt, cum locationis & ceterorum
 criminum omnium Phormionem Apollodorus ab-
 solueret. Cape testimonia haec, & legi m.

TESTIMONIA. LEX.

Auditis edicere legem, Athenienses, tum cetera quo-
 rum actio non decur, tum eorum quae quis remisit,
 aut transegerit? meritò. Nam si iustum est, quib'
 de rebus semel iudicium factum fuerit, eas non lice-
 re denuò reuocare in ius: multò iustius est, de his
 quae decisa sunt, non dare actionem: quòd, qui apud
 vos succubuit, dicere fortasse queat, vos fuisse dece-
 ptos. Qui verò se ipse palàm còdenavit, qui missum
 fecit, qui transegit: quidnam de semetipso queri, aut
 quam causam afferre possit, cur iure denuò experia-
 tur? nullam nimirum. Quamobrem legis hui' autor,
 qua definitur, quarum rerum experiri non liceat, pri-
 ma haec scripsit: Quae quis remisit, aut transegit: quae
 vtraque ab isto facta sunt. nam & remisit, & transe-
 git. Me autem vera dicere, testimoniis probatũ est.
 Cape & legem de praescripto tempore.

L E X.

Lex quidem, Athenienses, ita perspicuè finivit tem-
 pus. Apollodorus autem annis elapsis amplius vigin-
 ti, pluris à vobis aestimari vult calumniam suã quam
 leges, secundum quas iurati pronunciat. Decet aut
 vos cum omnibus parère legibus, tum huic in pri-
 mis, quam solò, mea quidem opinione, haud aliam
 ob causam tulit, nisi vt ne vos deciperemini. Nam &
 si cui facta esset iniuria: satis esse putavit quinquen-
 nium ad exigendum: & mentientes, ipso tempore e-
 uidentissimè posse redargui. Simul etiam, postquam
 non posse fieri videt, vt & contrahentes, & testes per
 petuò viuant: in eorum locum hanc legem suffecit,
 * vt his quae dicta fuerunt, testis esset aequitatis. Mi-
 ror equidem, Iudices, quanam ea sint quae ad haec
 respondere instituet Apollodorus? Nò enim id putat
 scilicet, vos qui eum nullis fraudatũ pecunis videat-
 is, agrè luros, quod matrem eius Phormio duxe-
 rit vxorem: neque enim hoc ignorat: neque vel eum
 praeterit, vel plerosque vestrum, Socratem, mensa-
 rium illũ, à dominis libertate donatum, vt istius pa-
 trem, dedisse Satyro vxorem suam, qui seruitutem a-
 liquando apud ipsum seruisset. Alium* Sodem, qui
 argentariam facti arit, dedisse vxorem suam Timode-
 mo: qui etiam nunc in viuis est, & eius aliquando ser-
 uus fuit. Neque verò id homines huic quastui dedi-
 ti, hic dũtaxat faciũt. Athenienses: sed & in Aegina de-
 dit Strymodorus Hermæo seruo suo vxorẽ, eaq; de-
 fũctũ, rursus ei dedit filiã suã. Multi huius generis cò-
 memorari possent: meritò. Vobis n. Athenienses, qui
 natura ciues estis, nullas pecuniarũ copias praefere
 generi, honestum est. * qui aut ciuitate vel à vobis
 vel ab aliis quibusdam fortuna beneficio sunt dona-
 ti, & propter quastum argentarium, & ampliores
 possessiones, idem ius consecuti: ij haec custodire de-
 bent. Quare Passio pater tuus neque primus, neq; so-
 lus, neque vel in semetipsum còtumeliosus, vel in vos
 filios: sed nò aliter suis reb. posse còsuli prospiciens,
 nisi hũc necessariò vobis còiũctum redderet, suam ei

Refutatio
 conuicio-
 rum Phor-
 mionij non
 vitiò dan-
 das esse nu-
 prias heri-
 lis vxoris:
 & aduersã
 rij recrimi-
 nationis

vxorem, matrem vestram, despondit. Quodd si vtilita
 tem spectes: eum rectè libi prospexisse deprehèdes.
 Sin habita aut existimationis, aut natalium ratione,
 Phormionis affinitatem auersaris: vide ne ridiculū
 fit ea te dicere. Si quis enim te roget, quemnam pa-
 trem tuum fuisse existimes: bonum virum, fat scio,
 respondebis. Vtrum igitur & moribus, & rebus om-
 nibus Pasioni similiorem putas, tē-ne an hunc? Ego
 quidem satis scio, hunc. Qui igitur patri tuo similior
 est: eum, si matrem tuam duxit, auersaris? Atqui &
 dante & mandate patre tuo acta esse hæc, non modò
 è testamento cernitur, Atheniensis: sed & tu ipse fui
 sti testis. Cum enim maternas facultates in partes di-
 uidi velles, & Phormio ex vxore liberos suscepisset:
 tum fatebaris eam à patre legitime traditam, & ra-
 tum esse matrimonium. Nam si eam hic per iniuriā
 raptam habuisset, datam à ne nīne: liberi hæredes
 non fuissent. ad eos autem qui hæredes non essent,
 portio nulla rei familiaris pertineret. Et hæc verè à
 me dici liquet: cum sit ostensum, ab eo, quarta parte
 accepta, omni crimine Phormionem esse liberatum.
 Quia verò nullam prorsus probabilem defensionem
 habebat: impudentissimas afferre causas apud arbit-
 rum audebat: quas vos, audiuisse in primis opera-
 precium fuerit: vnam omnino non factum esse testa-
 mentum: sed id totum adhuc nihil aliud esse quàm
 figmentum & commentum: alteram, ea se gratia su-
 periori tempore concessisse omnia, neque in ius vo-
 casse, quòd Phormio magnum pendere vestigal vo-
 luerit, idque se p̄furum pollicitus fuerit: quòd post-
 quam non facit, nunc demum ius meum, inquit,
 persequor. Sed eum hæc vtraque, si dicet, falsò dictu-
 rum, & suis ipsius factis contraria, hinc æstimate. Si
 testamentum negabit: qua ratione prerogatiua ata-
 tis ædes ex testamento acceptas teneat, id eum roga-
 tote. nec enim illud dicet, ea testamenti esse rata, qui
 bus, auctore patre, melior sua sit conditio, cætera irri-
 ta. Cum verò huius se pollicitationibus deceptum ef-
 se dicet: memineritis, nos vobis produxisse testes
 eos, qui, quum huic iam diu nihil cum isto rei esset
 amplius, ab istis & mensam & officinam conduxer-
 unt. Atqui tum, cum eas illis locauit, ista euestigidò
 dicta esse oportuit, propter quæ, re tum transacta,
 nunc ei lite mouet. Ac vt me hæc verè dicere con-
 stet, & eum prerogatiua ætatis ædes ex testamento
 accepisse, & hunc aded non duxisse accusandum, vt
 etiam laudarit, cape testimonium.

TESTIMONIUM.

Vt autem sciatis, Atheniensis, quanta pecunia & ex
 locationibus & ex ære alieno redacta, inopiam suā,
 & totius patrimonij iacturam lamentetur: auscultate
 paucis. Ille æris alieni simul talenta viginti rede-
 git ex tabulis, quas pater eius reliquit: quorum di-
 midio plus habet, multis enim partibus fratrem frau-
 dat. E locationibus autem octo annorum, quibus
 Phormio mensam habuit, octogenas minas, semis se
 totius locationis, & hæc sunt decem talenta, & qua-
 draginta minæ. decennium verò p̄d̄st, quo Xenoni,
 Euphræo, Euphroni & Collistrato locauit, quotānis
 talētū. Iā præter hæc è domib⁹ initiò distributi patri-
 monij, q̄ ipse curabat, redit⁹ ampli⁹ tricenas minas.
 Quòd si in summā redegeritis omnia, que & è diui-
 sione & redactò ære alieno, & ex locationib. accepit:
 eū amplius quadraginta talenta accepisse cōstabit:
 exceptis iis, quæ hic ei donauit, & maternis opib. &
 illis quatuor talētis cū dimidio, & sexcentis drach-

ματο, ὅσα εἰσεπράξατο, ὅσα εἴληφε μίσθων πλείον
 ἢ πεπύκικα, καὶ τῶν μητρῶν, καὶ ὧν ἄπο τῆς τραπέζης ἔχει

γνωαίκα, μητέρα δὲ ὑμετέραν τούτω. πρὸς μὲν οὐκ τὰ
 συμφέροντα εἰς ἐξέταξιν, καλῶς αὐτὸν βεβουλεύμενον
 δρῆσαι. εἰ δὲ πρὸς δόξαν, ἢ γῆρας ἀναιήφορμίαν κηδε-
 σὴν ὄρα, μὴ γελῶν ἢ σὲ ταῦτα λέγειν, εἰ γὰρ τις ἐροῖτό σε,
 ποῖόν τιν ἦγῃ τὴν πατέρα τὸν σαυτὸν εἶ; χρῆσθόν δὲ οἷδ' ὅτι
 φήσεις αὐτὸν ποτερον οὐκ οἶεἰ μάλλον εὐκρίαναι τὸ ἔσπον, καὶ
 πάντα τὰ πασιώνι, σαυτὸν, ἢ τὸν ἐγὼ μὲν γὰρ οἷδ' ὅτι τὸν
 εἶδ' ὅς ἐστιν ὁμοίστερος τὰ σὸν πατρί: τοῦτον τὴν κητε-
 ρα τὸν εἰ ἐγὼ μὲν, ἀναιήθη; ἀλλὰ μὴ ὅτι γε δούλος, καὶ ὅτι
 σκλήφαιτος τὸ σὸν πατὸς ταῦτ' ἐπαράθη, οὐ μόνον ἐν τῆς
 δ' ἐξ ἀθῆνης ἐστὶν ἰδεῖν, ὡς ἀδρες ἀθλων αἰοῖ ἀλλὰ σὺ μὲν τὸς
 αὐτὸς γέγονας. ὅτε γὰρ τὰ μὴ ἔσθ' αὐτὸς μέγας αὐτὸς ἡ-
 ξίους νέμεσθ', ὅτων παῖδων ἐκ τῆς γνωαίκας φορμίαν τε-
 τω, τότε ὠμολόγησεν κρείας δούτος τὰ πατὸς τὰ σὸν καὶ
 τοῖς νόμοις αὐτῶν, γελῶν δὲ, εἰ γὰρ αὐτὴν εἶχε λαβὼν ἀδικῶς
 ὁδε, μηδενὸς δούτος, καὶ ἢ σὺν οἱ παῖδες κληρονομοὶ τῆς ἡ-
 μὴ κληρονομίας οὐκ ἔω μετῆσθ' αὐτῶν ἀλλὰ μὲν ὅτι
 ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, μεμαρτύρηται, τὸ τετραῖον μέγας λα-
 βῆν, καὶ ἀφῆναι τῶν ἐγκλημάτων ἀπάντων. κατ' ἐδὲν τῶν
 νῦν, ὡς ἀδρες ἀθλων αἰοῖ, δικασθὼν οὐδὲν εἶπεν ἔχειν ἀδικῶ-
 σαίτις λόγους ἐπὶ λῆμα λέγειν πρὸς τὰ διακτιτῆ, καὶ ὧν
 πρῶτον κηδεύει βέλπτον ἐδὲ ὑμῶς. εἶνα μὲν, τὸ ὡς ἔσπον
 μὴ γένοιτο δ' ἐξ ἀθῆνης, ἀλλ' ἐτ' εἶπ' ὅτι τὸ πλάσμα καὶ σκε-
 ῶρημα ὅλον ἔτερον ἢ, ἔνεκα τούτου πᾶσι ταῦτα συγχα-
 ρεῖν τὸν πρὸς τὸν γῆρας, καὶ οἱ χί δικάζεσθ', ὅτι μίσθων αὐ-
 τῶν ἢ δὲλε φέρειν φορμίαν πολλὰ καὶ ὑπερκεῖτο οἷσεν ἐ-
 παιδῆ ἢ οὐ ποιεῖ ταῦτα, τῆναι αὐτὰ φησι δικάζομαι. ὅτι ἢ
 ταῦτα ἀμρότερα εἰς λέγειν, ἢ δὲ σὺ εἰς αὐτὸν πε-
 πρῶν μὲν οὐκ ἐναντία εἶρει, σκοπεῖτε ἐν τῶν δεῖσθαι τοῖνυ
 τῶν δ' ἐξ ἀθῆνης ἀρῆν' ἐν τίνος τέρπου πρῶτον βεβαίον λαβὼν τὴν
 σωκοίαν καὶ τῶν δ' ἐξ ἀθῆνης ἔχει, τῶν ἐροῦται αὐτῶν, οὐ γὰρ
 ἐκείνὸς γὰρ εἶρει ὡς ὅσα μὲν πλεονεκτηῖν. τὸν δὲ ἐρῶσαι ὁ
 πατήρ, κρείας ἐστὶ τῶν δ' ἐξ ἀθῆνης τὰ δὲ ἀλλὰ, ἀμῶσα. ὅταν
 C δ' ἰσθὸν τῶν τούτων ὑποχρέσεων ὑπάγεσθ' ἢ μὲν μὲν ὅτι
 μὲν τῶν ὑμῶν, παρεχθῆναι, οἱ γῆρας πολλῶν, τῶν ἢ ἀπὸ
 λαγῶν, μισθῶν τοῖς ἐγγίγοντο τῶν τραπέζης, καὶ τῶν
 ἀσπιδοπηγῆς, καὶ τοῖς πᾶσι ἐμίσθωσεν τοῖς, τὰ
 δ' εἶπεν ὡς ἀρῆναι ἐξ ἑλῶν, εἰ ἀληθῆ μὲν, ἔσθ' ὡς τῶν
 ἀφῆναι τούτων δικάζεσθ'. ὡς τῶν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω,
 καὶ πρῶτον βεβαίον τῶν σωκοίαν ἔλαβε καὶ τῶν δ' ἐξ ἀθῆνης,
 καὶ τὰ
 ἢ οὐχ ὅπως ἐγκαλεῖ ὡς δὲ εἶναι, ἀλλ' ἐπὶ νῆι, λαβὼν μαρτυ-
 ρίαν.

Μαρτυρία.

Ἰνα τοῖνυ εἰδῆτε, ὡς ἀδρες ἀθλων αἰοῖ, ὅσα χρέητα ἔ-
 χων ἐν τῶν μισθῶσων, καὶ ἐν τῶν γῆρας, ὡς ἔσπον καὶ πᾶ-
 ρα ὑπολωκεν ὁδύρεται, βραχέα ἢ μὲν ἀκούσατε. εἶπ' ὅτι
 γὰρ ἐν μὲν τῶν γῆρας ὁμοῦ τὰ λῆμα εἰκοσιν εἰσῶσαται
 ἐν τῶν γραμματέων, ὧν ὁ πατήρ κατέλιπε καὶ τῶν τοῖνυ
 χεῖ πλείω, ἢ τὰ ἡμίσεια πολλῶν γὰρ τὰ μέση τὸν ἀδελ-
 φὸν ἔσπον εἶναι ἐν τῶν μισθῶσων ὅσα μὲν ἐστὶν, ἀφορ-
 μίων εἶχε τῶν τραπέζης, ὅση δὲ κληρονομία. καὶ τὰ ἐναντιῶ-
 ἐλάσθου, τὸ ἡμῖν τῆς ὅλης μισθῶσως. καὶ ταῦτα ἐστὶ δέ-
 κα τάλαντα καὶ τετράκοντα μῶν. δέκα δὲ ἐστὶν μετὰ
 ταῦτα ὧν ἐμισθῶσατο ὑσπερον ἔξενον καὶ ἀφῆναι καὶ
 ἀφῆναι καὶ καλλισράτω, τάλαντον τῶν ἐναντιῶ ἐλά-
 σου. χρεῖς δὲ τούτων, ἐν τῶν οἰκῶν τῆς δ' ἀρχῆς νέμε-
 θεῖσης οὐσίαι, ἢς αὐτὸς ἐπεμελείτο, τὰς πρῶτον δὲ πλεί-
 ον ἢ μῶν τετράκοντα. εἰάν ἢ πάντα συνθῆκε, ὅσα ἐκεί-
 νῶν τετράκοντα τάλαντα εἰληρῶς φανίσθ', χρεῖς ὧν ὅσα
 ἔχει ἐκ δότου δίδωσι πᾶσι: ἢ ἡμῶν λαβόντων καὶ ἔξακοσίων δρα-
 χμῶν

χρῆμα ἀλλὰ νῆ δία ταύτ' ἡ πόλις εἴληφε, καὶ δὲνὰ πέποι-
 θας πολλὰ κατελείπειται, ἀλλ' ἂ μὲν ἐν κοινῶν
 ἐλευθέρων τῶν χρημάτων οὐκ ἔστιν ἀδελφὸς ἀνηλώσαστε. ἂ
 εἴθε εἴκοσι μῶν μὴ δὲν ἐν τὴν πόλιν αἰπῶ, μὴ δ' ἂ σὺ
 ἀλλ' εἴθε εἴκοσι μῶν μὴ δὲν ἐν τὴν πόλιν αἰπῶ, μὴ δ' ἂ σὺ
 τῶν εἰρησίων καὶ κακῶν ἀνηλώσας, ὡς ἡ πόλις εἴληφε
 λέγει. ἡ δ' εἰδῆτε, ὡς ἀδελφοὶ ἀδελφῶν, τὸ τε πλῆθος τῶν
 χρημάτων ὧν εἴληφε, καὶ τὰς λειτουργίας αἱ λειτουργίαι
 κεν, ἀναγνώστε ὑμῖν καὶ ἐν ἑκάστον τὸ βιβλίον τῆς κτ' ἢ
 περιηλθόντα ταυτῆν, καὶ τὰς μὲν τῶν ταυτῶν.

Βιβλίον. Περίληψις. Μαρτυρία.
 Τοσαῦτα μὲν ὄντων χρημάτων εἴληφες, καὶ χρεῖα πολλῶν
 ταυτῶν ἔτ' ἔχων, ὧν τὰ μὲν παρ' ἐκόντων, τὰ δ' ἐκ τῆς δι-
 κῆς εἰσπραττεῖς, ἂ τ' μισθώστωρ ἔξω τ' ἑρατῆς καὶ τῆς
 ἀλλοῦ οὐσίας μὴ κατέλιπε πασίων, ὡς φείλο ἐκείνων, καὶ
 νῦν περιηλθόντα ἑστὶν καὶ τοσαῦτα ἀνηλώσας ὅσα ὑμεῖς
 ἀκούσατε, καὶ πολλοὶ μέρους τῶν ἀεροσδῶν, μὴ ὅτι τῶν
 ἀρχαίων εἰς τὰς λειτουργίας ὁμοῦ ἀναζώνοντες, καὶ ἔτι-
 μαρτίας ἐρεῖ, καὶ χρημάτων. ἐγὼ δ' ὡς μὲν ἐκ ἀληθείας τού-
 τ' ἐρεῖ, ἐπεὶ δεῖξαι οἶμαι ὑμῖν ὄντων, καὶ ἐν πάντα ταῦτα ἀλη-
 θεῖα λέγει, καὶ κλίον εἶναι καὶ δικαιοτέρον, τὸν δὲ δὸτ' ἔτι αὐτῶν
 λειτουργῶν ὑμῖν, ἢ τούτων δὲν τὰς τὰ τοῦ του, μικρὰ τ' πάν-
 των μὲν ἀχόντας αὐτοῖς, τὸν δὲ μὲν ἐν ταῖς ἐχρήματις ἐν-
 δέαις ὄντων, τὸν δ' ὑβρίζοντα, καὶ εἰς ἄτερ εἰωθεν ἀναλί-
 σκντα, ἀλλὰ μὴ πρὸς τῆς δουρίας ὡς ἐκ τῶν τ' πα-
 τῆρος τῶν σου κέρηται, καὶ ὧν ἐρεῖ σίσειν ἔρηστα, πόθεν τὰ
 οὐκ ἔστιν ἐπὶ τὸν λόγον, εἰ δὲ γὰρ πασίαν ὁ σὸς πατὴρ ἐκ-
 τήσας ὄρεται, οὐδὲ τὸ πατρὸς αὐτῶν ὡς ἀδελφῶν, ἀλλὰ
 ὡς ἀπὸ αὐτῶν κληροῖς ἀνὰ πᾶσι καὶ ἀρχεστράτω ἑραπα-
 ζιτῶν, πᾶσι δὲ, ὅτι χρῆστος, ὅτι καὶ δικαίος, ὅτι
 εὐσεβὴς, ἐστὶν ἐν εὐτορείῳ, καὶ χρεῖμα πν ἐργαστοῦ μέρους ἀν-
 θεσπῆς, φιλεργῶ, δεῖξαι καὶ χρῆστος ἐστὶν τὸν αὐτὸν, θυμῶν
 σοὶ ἡλικίαν, οὐτ' οὐκ ἐκείνων ταύτ' εἰ κληροῖ παρὰ δὲ δὲν
 ἀλλ' αὐτὸς ἐρεῖ χρῆστος, οὐτ' ἐπὶ ὁ σὸς πατὴρ. σὲ γὰρ αὐ-
 τῶν τῶν δεῖξαι χρῆστος ἐποίησεν, εἰ μὴ ἐπ' ἐκείνων. εἰ δὲ
 τῶν ἀγνοεῖς, ὅτι πῆς ἀφορμῆ πασῶν ὅτι μεγίστη πρὸς
 χρημάτων μοῖ πάν ἀγνοήσεις χωρὶς τούτων, πολ-
 λὰ καὶ τῶν πατρὸς καὶ σοὶ καὶ ὅλων τοῖς ὑμετέροις
 ἀεργίαις φορμίων γέροντα χρεῖστος, ἀλλ' οἶμαι τ' ἀπλη-
 ρεις, καὶ τῶν σου ἑσπῶν, πῆς ἀν' ἀδύνατον ἐπιπέδαι, καὶ δὴ
 τα θυμῶν πῶς οὐ λογίζῃ πρὸς σεαυτὸν, ὅτι ἐστὶν ἀρχε-
 στρατῶ τῶν πατρὸς τὸν σὸν κτησαμένῳ ἕως ἐν-
 δέαις ἀπὸ μέρους πρὸς τῶν οὐ κατ' ἀξίαν, ὅς οὐ δικαιο-
 τῶν σοι, οὐδὲ φησὶ δὲν ἐπάρχων. εἰ σὺ μὲν χλαῖδα φο-
 ρεῖς, καὶ τῶν μὲν λάλουσι, τῶν δ' ἐδῶκα ἐτάμεαν, καὶ
 ταῦτα γυνῆμα ἔχων ποιεῖς, ὅτι εἰς πᾶδας ἀκαλεῖ, τοῖς
 ἀεργίαις ὅτι ἀσελῶς οὐτως, ὡς καὶ τοῖς ἀπαντῶν τῶν
 αἰδῶν ἀνεδῆ, αὐτὸς δὲ ἐκείνος πολλῶν ἐνδείξῃς ὅτι οὐδὲ
 τῶν φορμίων ἐκείνος ὄρεται, καὶ σοὶ εἰ καὶ τῶν οἶε σοὶ ἀε-
 σπῆν τῶν τούτου, ὅτι τῶν πατρὸς ποτε ἐχέτο τῶν σου ἐκ-
 ἐνω ἀερόσκει μᾶλλον ἢ σοὶ, ὅ γὰρ αὐτὸς πατὴρ ἐκείνου
 ἐχέτο, ὡς τε καὶ σὺ καὶ ὅτι ἐκείνου γίνεσθαι ἐκ τῶν τῶν
 λῶν, σὺ δὲ εἰς τῶν ἡκίαις ἀγνωμοσύνης, ὡς δ' ἀ ἀερόσκει
 καὶ σοὶ τοῖς λέγοντας ἐχέτο νομίζῃς, ταῦτ' αὐτὸς ποιεῖς
 ἀναγλῶν εἶναι καὶ λ' ἔχειν καὶ ὑβρίζεις μὲν σεαυτὸν, καὶ
 τοῖς γονίας τεθνεώτας, ἀερόπληκίεις δὲ τῶν πόλιν
 καὶ ἂ τῆς τούτων φιλεργίας ἀπολαύσας ἀρετο ὁ
 σὸς πατὴρ, καὶ μετὰ ταῦτα φορμίων οὐ τοῖς, ταῦτα ἀπὸ τῶν κατ' ἀξίαν καὶ ἀερόσκειν, ἡ καὶ τοῖς δαῖσιν ὡς ἀ-

mis, que accepta de mēsa nō reddit. At hæc res pub. in
 quiet, accepit, & iniquè mecū actum est, qui multa in
 re pub. cōtuleri? Imò que reipub. præstitisti, eade cō-
 muni pecunia tu & frater impēdistis: quæ verò deīde
 tantū abest vt duorum talentū, vt ne viginti quidē
 minarum reditum æquent. Ne igitur reimp. crimina
 re: nec quæ tu de patrimonio flagitiosè & malè per-
 didisti, impensa esse dicito reipab. Vt autem sciatis,
 Athenienses, & multitudinem pecuniarum quas ac-
 cepit, & munera quæ obitit, singulatim vobis hic li-
 bellus legetur, & pronocatio hæc, & hæc testimonia:

LIBELLVS. PROVOCATIO.
 TESTIMONIA.

Tāta igitur pecuniam cū acceperit, & nomina mul-
 torum talentū adhuc habeat, quorum alia à volen-
 tib. exigit, alia iudicio extorquet, que extra mēsa lo-
 cationem & ceteras opes à Pasionē relictas, ei debē
 bantur, quæque nunc ad istos redierunt, cūmque tā-
 tillos sumptus fecerit, quātulos vos audiistis ne mi-
 nima quidem redituum parte nedū forte ipsa in pu-
 blica munera impensa: tamen gloriabitur, & instru-
 ctiones triremium & adilitates iactabit. Ego verò ea
 falsò dicturum, ostendi. Quæ si vera essent omnia,
 honestius tamē & iustius opinor fuerit, istum vobis
 de suo largiri, quàm vos huius opes illi tradere, vt i-
 pli paruis emolumentis ex omnib. perceptis, hūc ex
 trema inopia conflictantem, istum in s. lenter se ge-
 rentem, & in ea quæ solet profundentem videatis.
 Iam de opibus, possidere hunc eas à patre tuo ac-
 ceptas, & de eo quod te rogaturum dicebas, vnde rem
 habeat Phormio: tibi soli minia ē omnium mortua-
 lium et causa adducenda est. Neq; enim Pasio pater
 tuus eas, vel labore partas, vel à parente relictas pos-
 sedit: sed cum suis dominis, Antistheni & Archeira-
 to, argentariam facitantes, in duftriam & probita-
 tem suam probasset: fides ei est habita. Est autem in
 mercatu, & inter homines pecuniarium quæstū fa-
 cientes, eundem induftrium videri & probum esse,
 ingens miraculum. Neq; igitur illi has virtutes do-
 mini tradiderunt: sed ipse bonus natura fuit: neque
 huic tuus pater. Nam si quidem id penes ipsum fuisset:
 te potius quàm hunc probum reddidisset. Si verò
 hoc nescis, fidem occasione esse rei faciendæ omniū
 maximam: nescis omnia. Sed his omiffis, in multis &
 tuo patri, & tibi, vestris deniq; rebus utilis Phormio
 fuit: sed tuam insatiabilem cupiditatem, quis aut ex-
 plere, aut tuis satis facere moribus possit? Atque ad-
 dedò miror quā fiat, vt non tecum reputes, esse Arche-
 strato, qui tuum olim patrem possedit, filium hic An-
 timachum, alia fortuna quàm eius dignitas postula-
 bat: qui tibi nō diem dicit, neque indignum esse cli-
 mitate, te multicia ferre, & aliam redemisse, aliam de-
 disse meretricem, eaque te facere cū vxorem ha-
 beas, & tres pueros pedissequos circumducere, itaque
 luxuriosè viuere, vt etiam obuij quique sentiant: se
 verò ipsum magna egestate premi, quæ ne Phormio-
 nem quidē premi videt. Quodd si ea de causa tibi hu-
 ius rem familiarem vendicas, quod ea tui patris o-
 lim fuerit: istud illam magis quàm te decuerit. Nā
 tuus pater illius fuit, proinde & tu & hic illius eritis
 ista quidem ratione. Tu verò in eam incidis amen-
 tiam, vt ea dicendi necessitatem ipse nobis impo-
 nas, quæ qui dicent, pro hostibus habendi e-
 rant: nec te ipsum duntaxat contumelia afficis: sed
 & parentes defunctos, & ciuitati insultas: & quæ
 horum humanitate patri tuo liberaliter tributa
 sunt, & postea Phormioni: ea cum ornanda
 & sollicitè custodienda essent: vt & his qui dederunt,

Phormio-
 nem ob in-
 duftriam
 & probita-
 tē à Pasiō-
 ne locuplē-
 tatum.

καὶ νῦν δὴ ἐγὼ γε, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζω πάντ' ὅσα τῆς
ἐξ ὅπου τῆς φορμίωνος ἐστὶ σημεῖα, καὶ τὸ τοῦτο δικαιοσύ-
νης, καὶ φιλανθρώπου, καὶ ταῦτ' εἰς τὸ πρῶτον εἶναι πρὸς
ὑμᾶς εἰπεῖν. ὁ μὲν γὰρ πᾶσι τὰ ἀδίκως, τὰ δ' εἰ τύχοι,
καὶ τὸν ἡδίκως ἢ μηδὲν ἡδίκως, πολλοὺς ἢ εὐπεπονη-
κῶς ἔκαστον πρὸς ἀνείκοτες ἐξ ὅπου τῆτον μόνον ἡδίκως τ'
πάντων; τούτων τῶν μαρτυριῶν ἀκούσαντες, γνώ-
σεσθε τὸν ἐκατέρου ἕκαστον.

Μαρτυρία.

Ἰδίῃ δὴ καὶ τὰς πρὸς Ἀπολλόδωρον τῆς πονηρίας;

Μαρτυρία.

Ἄφ' οὐδ' ὁμοῖος οὐ τοσοῦτο ποιεῖτε. λέγε.

Μαρτυρία.

Ἀνάγνωθι δὴ, καὶ ὅσα δημοσίᾳ χρήσιμος τῇ πόλει γέγο-
ναι ἐπὶ σὶ.

Μαρτυρία.

Τοσαῦτα τοίνυν, ὡς ἄνδρες δικασταί, φορμίωνος χρήσιμος
τῇ πόλει γέγονός, καὶ πολλοῖς ἐμὲν, καὶ ἐδὲνα οὐτε ἰδίᾳ, εἴτ'
δημοσίᾳ καὶ ἐδὲν εἰργασμένος, οὐδ' ἀδίκων Ἀπολλό-
δωρον τοῦτον δὲ ἢ καὶ ἄλλους, καὶ ἀξιοὶ σωθῆναι καὶ ἡμεῖς
συνδεδόμεθα οἱ ὅτι τῆς αὐτῆς ἢ μὲν, ἐμῆνο δ' ὑμᾶς ἀ-
κούσαντες δὲ, τοσαῦτα γὰρ, ὡς ἄνδρες ἀδελφοί, χρήσιμος ὑμῖν
αἰετήσασθαι πρὸς ἀδικίας, ὅσα εἴθ' ὅτι, οὐτ' ἄλλος οὐ-
δὲς κέρητι; πῶς; μὲν τοῖς φορμίωνος πρὸς τοὺς εἰδῶσι, καὶ
τοσαῦτα, καὶ πολλὰ πλείονον χρημάτων ἐστὶ. δι' ἧς καὶ
αὐτὸς αὐτῶν, καὶ ὑμῖν χρήσιμος ἐστίν. ἀ μὴ πρὸς ἡδὲ, μηδ'
ἐπὶ τῆς αἰσθητικῆς τῆς μισαφ' αὐτῶν ἀνθρώπων καὶ
ποιήσασθαι ἀρχὴν πρὸς ἀδικίαν, ὡς τὰ τῶν ἐργαστηρίων,
καὶ μετὰ τὴν ἐπιλόνησθαι τῶν, τοῖς βδελυροῖς καὶ συνοφαν-
ταῖς ὑπάρχει παρ' ὑμῖν λαθεῖν, πολλὸν γὰρ χρησιμότερος ὑ-
μῖν πρὸς τῶν ὄντων ὑπάρχει. ὁρᾶτε γὰρ αὐτοὶ, ὅτι ἀκούετε
τῶν μαρτυριῶν, οἷον ἑαυτὸν τοῖς δεικνύσασθαι παρέχει. καὶ τού-
των οὐδὲν ἐννοεῖτε. λυσίτε λυσιτελοῦντες εἰς χρημάτων πεπίν-
κην ἀλλὰ φιλανθρώπου, καὶ ἐξ ὅπου ὅτι πεινῶν. κῆκον ἀξίον,
ὡς ἄνδρες ἀδελφοί, τὸν τοῖσιν ἀνδρα πρὸς ὅτι τούτῳ ἀ-
δὲ πινυμῶτα ἔλεον, ὅτ' ἐδὲν ἔσται πλέον τούτῳ ἀλλὰ νῦν
ὅτε πύρρον καὶ δέσασθε, σῶσασθε. οὐ γὰρ ἐγὼ γε ὁρῶ καμρὸν ἐν
τῇ αὐτῇ μὲν λαθὲν ὅτι ἐστὶ πῶς αὐτῶν. τὰ μὲν οὐκ πολλὰ ὄν
Ἀπολλόδωρος εἶρε, νομίζετ' εἶναι λόγον, καὶ συνοφαντίας, κα-
λῶστε δ' αὐτῶν ὑμῖν ἐπιδειξάμεν, ἢ ὡς ἐδὲν τεταυθ' ὅ πα-
τήρ, ἢ ὡς ἐστὶ πῶς ἄλλη μισθώσις πᾶσι καὶ ἡμεῖς δεικνυ-
μῶν ὡς ἐκ ἀφῆκεν αὐτῶν ἀγαθὸν ἀμύμων, τῶν ἐγκλημά-
των ἀπάντων, ἀ ἐγὼ οὐκ ἐπιδείξω ὅ τούτῳ, ὅτι ὅτι αὐτὸς συ-
νεχρῶσεν ἢ ὡς δὲ δόσιν οἱ νόμοι δικάζεσθαι τ' οὐτῶ πρῶ-
τῆσιν, ἢ τῶν τοιούτων π δεικνύσασθαι. εἰ δ' ἂν ὅτι πρῶτον, ἀ-
πίαν, ὅτι ὅτι πρῶτον λέγει καὶ κακουργῆ' μὴ πρὸς ὅτι τὸν
πῶν, μηδ' ὑμᾶς ἢ τούτῳ πρῶτον καὶ ἀνάμεινα δέξασθαι τῆ-
σιν ἀλλὰ φυλάττετε καὶ μέμνησθε ὅσα ὑμῖν ἀντιθέσθαι. καὶ
πάντα ποιῆτε, αὐτοὶ τε ὁρᾶσθε, καὶ τούτων δικαιοσύ-
νας, ἀξίον ὄντα νῦν τ' εἶναι καὶ τοῖς θεοῖς ἀπάντας, ἀδίκω-
σι λαθεῖν αὐτοῖς τ' νόμον ὅ τὰς μαρτυρίας τῶν δὲ.

Νόμος.

Μαρτυρία.

Οὐκ οἶδ' ὅ, π δὲ πλείον λέγειν οἶμαι γὰρ ὑμᾶς ἐδὲν ἀγνο-
εῖν τῶν ἐπιδειξάμεν. ὁρᾶτε τὸ ὕδωρ.

ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΣΤΕΦΑΝΟΥ
ΨΕΥΔΟΥ ΜΑΡΤΥΡΙΑΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΟΓΟΝ.

Ὅτε Ἀπολλόδωρος ἐκρίνε φορμίωνα, τῆς τραπεζῆς ἀφορμῶν ἐγκλημάτων, ὅ δὲ πῶς δίκην παρεχόμενος ἔσταν μετ' ἄλλων πηγῶν ἐ-
μάρτυρησε φορμίωνι, ὡς ἄρα ὁ μὲν φορμίωνος πρὸς Ἀπολλόδωρον, εἰ μὴ φησὶν ἀπ' ἑαυτοῦ εἶναι τῶν ἀδικημάτων τῶν τῶ πα-

A Atque illud etiam ego sanè, Athenienses, existimo,
quæ indicia sunt morum Phormionis & iustitiæ eius
& humanitatis, ea etiam è re esse ut vobis exponan-
tur. Nam qui esset in omnes iniquus: fortassis, ut isti
etiam iniuriam faceret, fieri potuisset. Qui verò ne-
mini ullam iniuriam fecit, in multos vltro beneficia
contulit: is qua tandem probabili ratione impulsus,
istum solum ex omnibus violaret? His igitur testimo-
niis auditis, utriusque ingenium cognoscetis.

TESTIMONIA.

Nosti etiam illa in Apollodorum de improbitate?

TESTIMONIA.

An verò iste huic similis sit, considerate. Recita.

TESTIMONIA.

Lege etiam quæ publicè hic in civitatem contulerit.

TESTIMONIA.

Phormio igitur, Iudices, tot & tantis in rempub. mul-
tisque veltum collatis beneficiis, nemine vel publi-
cè vel priuatim laeso, nec iniurius in Apollodorum:
precatur, supplicat & postulat se conservari: & nos e-
ius familiares eadem precamur à vobis. Illud verò
vobis audiendum est: lectum est, huc tantam pecuniam suppe-
ditasse vobis, quantam nec ipse, nec quisquam alius
possidet. Fides tamen Phormioni apud notos est, &
tanta & multo maioris pecuniæ, per quam & ipse si
bi prodest, & vobis. Quæ ne proieceritis, neque ab
imperio isto homine everti patiamini: neque fædo
exemplo sancite, licere petulantibus, hominibus & ca-
lumniatoribus, opes eorum qui rem faciunt, & mo-
deratè vitam instituant, à vobis impetrare. Longè e-
nim præstat, vobisque utilius est, eas penes huc esse.
Videte enim ipsi, & audite è testibus, qualem se et
ga supplices præbeat, quorum nihil augendæ pecuniæ
studio fecit, sed humanitate, & animi facilitate. Non
deceat igitur, Athenienses, talem virom isti prædæ ef-
se, ac tum demum vos eius misereri, cum ea miseri-
cordia nihil ei proderit. Nunc miseremini, dum eius
salus in vestra manu est. Neque enim ego vllum tæ-
pus esse video, quo quis ei commodius optuletur.

Supplicatio, & re-
peritio argu-
mento: rum.

C Verba autè multa, quibus Apollodorus utetur, nugæ
esse & calumnias putatote. Iubete potius eum vobis
demonstrare, aut non ita madasse patrem eius: aut ef-
se aliam quam priam locationem, præter eam quam
nos ostendimus: aut se non transgressisse subdita ratio-
ne, omnia illa crimina, quæ cognovit & socer & affi-
nis eius, isto ipso concedente: aut licere legibus. res ita
& actas renocare in iudicium. tale igitur aliquid o-
stendat. Quæ cum non suppetent, si crimina & ma-
ledicta ingeret, & tergieruflabitur: ne ei parueritis, ne
que vos clamor eius & impudentia decipiat: sed ca-
uete, eaq; memineritis, quæ è nobis audiivistis. Quæ
si feceritis: cum officio religiosorum iudicum funge-
mini, tum hunc iurè conferuabitis dignum incolu-
mitate, Iouem opt. max. testor, & deos vniuersos. Ca-
pe legem & testimonia, hæc eisque recita.

LEX. TESTIMONIA.

Nescio plura dicere quorum attineat. Puto enim
vos nihil ignorare eorum quæ diximus. Exime aqua.

ARGUMENTVM PRIMÆ ORATIO-
nis in Stephanum testem.

Cum Apollodorus Phormionem accusaret, de mensæ
pecunia, isque actioni exceptionem opponeret: Ste-
phanus cum aliis, pro testimonio dixit: Phormionem
conditionem tulisse Apollodoro, si negaret, exemplum esse